

साःगु भिंगु मरिचरिया निति लुमका दिसै !

लक्ष्मण जमाल 'चिलिमि'
प्रोप्राइटर

लाखा छै
LAKHA CHHEN

सोहखुटे, वडा नं. १६, येँ, फोन नं.: ४५६०७५८

न्हूसतक प्रकरण

न्हूसतक सुनसान याय्गु लंपुइ बालेन न्हूसतक स्यंके मब्युगुलिं सडक विभाग्यु फोहर

● लहना संवाददाता

न्हूसतक (न्युरोड)या लँ चिब्या यायेत्यंगु विरोधय् स्थानीयतयसं आइतवाः प्रदर्शन याःगु दु। आइतवाः वाः वयाच्चंसां स्थानीयत सतकय् कुहां वयाः येँ महानगरपालिकाया विरोधय् नारा थ्वयेकूगु खः। न्हूसतक क्षेत्र लाःगु येँ महानगरपालिका २२ वडाया अध्यक्ष चिनिकाजी महर्जनया नेतृत्वय् स्थानीयत सतकय् कुहांवःगु खः। न्हूसतक ध्वाखाय् मुनाः प्रदर्शना याःपिं स्थानीयतयसं 'न्हूसतक ल्यंकेनु, सतक चिब्या याये दइमखु, महानगरपालिका मूर्दावाद' धकाः नारा थ्वयेकूगु खः।

येँ महानगरपालिका सतक चिब्या यायेगु निति वंघलं निसै जुद्ध सालिक तकया लँ म्हुइगु नापं सुरु यायेधुंकूगु दु। छुं ई न्ह्यः न्हूसतकय् पार्किङ बन्द याकूगु महानगरपालिका आः गाडी वनीगु लँ चिब्या यानाः फुटपाथ तब्या यायेगु धासै सतक म्हुइगु सुरु याःगु खः।

स्थानीयतयसं धाःसा सतक चिब्या यातकि गाडी जाम जुयाः भन्नु समस्या जुइ धासै सतक चिब्या यायेदइमखु धया वयाच्चंगु खः। येँ महानगरपालिका न्हूसतक लागा लाःगु वडा २२ लिसे समन्वय तर्क मयासै टेन्डर आह्वान यानाः फुटपाथ तब्या यायेगु निति सतक म्हुइगु सुरु याःगु खः। येँ मनपा २२ वडाया अध्यक्ष चिनिकाजी महर्जन सतक चिब्या यायेगु बारे मेयर बालेन साहं थःपित छुं जानकारी तर्क मबिउगु खँ धाःगु दु।

अध्यक्ष महर्जन महानगरपालिका स्थानीय जनप्रतिनिधितयत तर्क बेवास्ता यासै सतक म्हुइगु सुरु द्वपं बिसै महानगरपालिकाया नेतृत्व अधिनायकवाद पाखे न्ह्यानाच्चंगु खँ धाःगु दु। महर्जन धाःगु दु, 'छुं नं ज्या यायेत स्थानीय जनप्रतिनिधिलिसे खँ ब्याकाः समन्वय यायेमाः, तर न्हूसतकय् सतक म्हुइगुकाः तक नं जिपिं लिसे छसः तर्क छुं धाःगु मदु। मेयर साह वडाअध्यक्ष

हे म्वाः धयागु ल्याखं न्ह्याः वंगु दु।'

न्हूसतकया जःखः लाःगु वडायापिसं नं न्हूसतक चिब्या यायेत्यंगु खँय् विरोध प्वंकाच्चंगु दु। न्हूसतक गाडी वयेवनीगु छ्मू मू सतक जूगुलिं लँ चिब्या जुयाः गाडी जाम जुइवं लिक्कसं लाःगु वडायं नं जाम जुइ धासै मेमेगु वडाया जनप्रतिनिधिपिसं नं सतक चिब्या यायेमजिउगु खँ धाःगु दु।

मेखे महानगर सतक म्हुसां उकियात सडक विभागं धाःसा पनाबिउगु दु। न्हूसतकया सतक सडक डिभिजन कार्यालय काठमाडौं अन्तर्गत लाःगु सतक खः। थ्व सतकय् म्हुइत डिभिजन कार्यालयया अनुमति कायेमाः। येँ महानगरपालिका धाःसां डिभिजन कार्यालयया स्वीकृत तर्क मकासे सतक म्हुइगु सुरु याःगु खः।

मेयर बालेन साहं शनिवाः सतक डिभिजन कार्यालयय् न्ह्यःने फोहर वायेयंकूगु नं थ्व विवादया कारणं खः धाःगु दु। मेयर साहं रिडरोड तब्या यायेगु ज्या लिबाकूगु कारणं अनं धू ब्याः येँया वातावरण हे स्यंकाच्चंगु धासै सतक डिभिजन कार्यालय येँया न्ह्यःने फोहर वायेयंकूगु खः। सतक डिभिजन कार्यालयं धाःसा येँ महानगरपालिकाया थ्व ज्या न्हूसतकया लँ चिब्या यायेगु ज्यायात पनागुलिं विषयान्तरण यायेत मेयर साहं थ्व स्टण्ट याःगु खँ धाःगु दु।

डिभिजन कार्यालयं शनिवाः हे छ्मू वक्तव्य पिथसै थःपिनिगु जिम्माय् लाःगु न्युरोडया सतक अनुमति हे मकासे चिब्या यायेत्यंगुलिं उगु ज्या पनागु कारणं थःपिं लिसे सरोकार हे मदुगु विषययात कारण दयेकाः फोहर वाय् हय्गु थंज्याःगु व्यवहार याःगु कानुनी राज्यया उपहास जूगु खँ धाःगु खः।

नेपाल संवत् आन्दोलनया बारे गोष्ठी

नेपाल संवत्या आन्दोलन लिसे भविष्य थ्व अभियानयात गय् यानाः न्ह्याकेगु धइगु विषययात कयाः नेपाल संवत् राष्ट्रिय गोष्ठी जुल। नेवाः देय् दबूया संयोजनय् नेपालभाषा मंकाः खलः येँ, नेपाल संवत् न्हूदँ राष्ट्रिय समारोह समिति, राष्ट्रिय विभूति शंखधर साख्वाः प्रतिष्ठान, नेपालभाषा मंकाः खलः यल, यल नेवाः समाज व विराट नेपालभाषा साहित्य सम्मेलन गुथिया मंकाः ग्वसालय् जूगु राष्ट्रिय गोष्ठीइ देय्न्कंया थीथी २२ गू जिल्लाया नेवाः खलः पुचःया प्रतिनिधितयसं ब्वति काःगु खः।

ज्याइवलय् मू वक्ताकथं

नवासे नेपाल संवत् आन्दोलनया न्ह्यलुवा मल्ल के. सुन्दर नेपाल संवत्या न्हूदँ धइगु केवल लसता हनेगु विषय जक मखु, थुकी नेपाःया राष्ट्रियताया खँ नं स्वानाच्चंगु दु धयादिल। वय्कलं नेपाल संवत् केवल संवत् जक मखुसे थ्व लोककल्याणकारी दर्शनया विषय जूगु दावी यानादिल।

गोष्ठीया न्हापांगु सत्रय् प्रा.डा. नरेशमान वज्राचार्य, पवित्र वज्राचार्य, ज्ञानराम श्रेष्ठ खँ तयादीगु खः। ज्याइवलय् मल्ल के. सुन्दर च्वयादीगु 'नेपाल संवत् व भिंतुना आन्दोलन' नांगु सफू नं विमोचन जूगु खः।

नेवाः राष्ट्रिय म्ये

चवमि : दुर्गालाल श्रेष्ठ लय् चिनामि : तिर्थ माली

धुन दने धुन सँन्त्यलं भी फुककं हे छम्ह जुइ धुन भीगु लागाय् भी स्वयं हे जः जुया धुन लुइ धुन ह्यांगु भुमिइ अष्टमण्डल ह्यांगु चाः दुने थी नगु भीगु नेवाः ध्वाँय् थ्व हे खः ज्यान भी सकस्यां छगु जातितय् स्वायत्त राज्य लुइ कर्प च्वय् भिलिमीलिं राष्ट्र भःभः धाय्क न्ह्याके भीगु चःतिं भीगु हिं

आदिवासी व संचार नीतिया सवाल

श्रीकृष्ण महर्जन नेवाः

नेपाःया आदिवासीत मध्ये नेवाःत नं खः। ऐतिहासिक नेपालमण्डलया आदिवासी नेवाःत संचार ख्यलय् नं खने दयेक हे उपस्थिति दु। थौंभिसँ छुं दसक न्ह्यः ला नेवाःत संचार ख्यलय् ला छगु बांलाःगु हे उपस्थिति दुगु खःसा आः वया अप्वः याना थःथःगु हे संचार माध्यमय ज्या यानाच्वंगु दु। प्रमुख संचार माध्यमय नं मद्दुगु धाःसा मखु। नेवाःत संचार ख्यलय् सक्रिय जुयाच्वंगुया मूल कारण धइगु हे थःगु समुदायात सुसुचित यायेगु नापं न्ह्याः वनेत लँ क्यना बिइगु खः। पत्रकारिता नाप नापं थः छम्ह नेवाः खः धकाः समुदायात उतरदायी जुया हे भूमिका म्हिताच्वंगु खने दु।

नेवाःत नं आदिवासी जगु ल्याखं आदिवासीया संचार अधिकारया सवाल नेवाःतयगु नं सरोकारया विषय खः। आदिवासी संचार अधिकारयात अन्तर्राष्ट्रिय कानुनतपाखें सम्बोधन यानातःगु दु। आदिवासी जनजातिया अधिकार सम्बन्धी अन्तर्राष्ट्रिय श्रम संगठनया महासन्धि १९९९ आइएलओ १६९० या धारा ३१ पाखें सम्बोधन यानातःगु दुसा आदिवासी जनजातिया अधिकार सम्बन्धि संयुक्त राष्ट्रसंघीय घोषणा पत्र २००७ या धारा १६ पाखें आदिवासीया संचार अधिकारयात थप स्पष्ट यानातःगु दु।

संचार थः हे मानव जीवनया छगु अभिन्न अंग खः। मानव जीवनया उत्सुकता व अभिव्यक्ति थेंजाःगु प्राकृतिक विशेषता संचारया महत्व थुइकाच्वंगु दु। संचार ख्यलय् भाषा, धुन अर्थात संगीत, अभियान, लिपि, सः तर्क ह्यल्ला वयाच्वंगु दु। आदिवासीतयसं थःपिनिगु प्रथाजन्य संस्थापाखें हे न्हापा न्हापा सुचं संचार याना वयाच्वंगु खः अर्थात सुचं बिया वयाच्वंगु खः। नेवाःतयगु हकय् धायेगु खःसा नायखिं च्वयेकेगु धइगु सुचं संचार यायेगु हे खः। प्रथाजन्य संस्थापाखें थौं तर्क नं स्थानीय छुं नं कथंया जात्रा पर्वया बारे नायखिं च्वयेकेगु ज्या यक्व थासय् याना वयाच्वंगु दु। संचार ख्यःया विकास नाप नापं विज्ञान व प्रविधिया कारणं याना आधुनिक संचार माध्यमया विकास जगु खने दु।

सूचित यायेगु व सूचना कायेगु अधिकार संचार प्रकृत्या खः। संचार प्रकृत्या सहभागीता, मूल श्रोत व जनाकारीइ समान पहुँच व्यक्तितगत नापं मंकाः कथंया अधिकारयात थुइकेगु नापं मंकाः संस्कृतियात म्वाका तयेगु नं ज्या याइ। आदिवासीतयगु सवाल धाये धुनेवं इमिगु सामुहिक अर्थात मंकाः सवाल खँ वइ। संचारय् नं उगु हे कथं स्वाना वइ। आदिवासी जनजाति अधिकार सम्बन्धी संयुक्त राष्ट्रसंघीय घोषणा पतिइ आदिवासी जनजातियात संचार मध्यम पल्लिस्था सयाना थःगु भासं हे सूचना प्रवाह यायेगु, छुं नं कथंया विभेद मदयेक गैर आदिवासीतयगु मिडियाय् पहुँच दयेकेगु अधिकार सुनिश्चित यानातःगु दु। थुकिं याना आदिवासी विरुद्ध संचारमाध्यमय

जुयाच्वंगु पूर्वाग्रह चिलावनी धकाः दावी यानातःगु दु।

युएनडिपया धारा १६

क) आदिवासी जनजातियात इमिसं थःपिनिगु भासं थःगु हे संचार माध्यम स्थापन यायेगु व छुं नं कथंया भेदभावविना फुकक थंया गैरआदिवासी संचार माध्यमय पहुँच थंकेगु अधिकार दु।

ख) राज्यं सरकारी संचार माध्यमय माःगु कथं आदिवासी सांस्कृतिक विविधता पिब्वयेमा धइगु खँ सुनिश्चित यायेत प्रभावकारी उपाय नाली। राज्यतपाखें अभिव्यक्तिया पूर्ण स्वतन्त्रता सुनिश्चितत यायेगु खंया प्रतिकूल लिच्वः मलाइगु कथं आदिवासी सांस्कृतिक विविधतायात माकव प्रतिविम्ब जुइक निजी स्वामित्वय् दुगु संचार माध्यमयात हःपाः बिइमाः।

नेपाःया संविधान

नेपाःया संविधानया धारा १९ स संचारया हक धकाः च्वयातःगु दु। उगु धाराया उपधारा १ स थुकथं च्वयातःगु दुः विद्युतीय प्रकाशन, प्रसारण तथा छापा लगायतया न्ह्यागु हे माध्यमपाखें जूसां नं छुं नं समाचार, सम्पादकीय, लेख, रचना वा मेगु छुं नं पाठ्य, श्रव्य, श्रव्यदृश्य सामग्रीया प्रकाशन व प्रसारण यायेगु वा सूचना प्रवाह यायेगु वा छापेयाये न्ह्यः प्रतिबन्ध तइमखु। तर नेपाःया सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रियता वा संघीय इकाइया दथुइ स्वापू वा थीथी जात, जाति, धर्म वा सम्प्रदायया दथुइ स्वापू स्यंकीगु, राज्यद्रोह, लागी बेइजती वा अदालतया अवहेलना जुइगु वा अपराध यायेत दुरुसाहन यायेगु वा सार्वजनिक शिष्टाचार, नैतिकताया प्रतिकूल ज्या यायेत, श्रमप्रति अवहेलना याइगु व जातीय थीत्यः मत्यः नापं लैंगिक भेदभावयात दुरुसाहन यायेगु ज्याय् मनासिब प्रतिबन्ध तयेगु कथं ऐन दयेकेगुली रोक लगे याःगु माने याइ मखु।

अथे हे उपधारा २ स थुकथं च्वयातःगु दुः छुं नं श्रव्य, श्रव्यदृश्य वा विद्युतीय उपकरणया माध्यम वा छापाखानापाखें छुं नं समाचार, लेख, सम्पादकीय, रचना, सूचना वा मेगु छुं नं सामग्री मुद्रण वा प्रकाशन, प्रसारण यात वा छापे याःगु बापत उज्वःगु सामग्री प्रकाशन, प्रसारण यायेगु वा छापे याइगु रेडियो, टेलिभिजन, अनलाइन वा मेगु छुं नं कथंया डिजिटल वा विद्युतीय उपकरण, छापा वा मेगु संचार माध्यमयात बन्द, जफत वा दर्ता खारेज वा अज्वःगु समाग्री जफत याइमखु।

तर थुगु उपधाराय् च्वयातःगु छुं नं खँपाखें रेडियो, टेलिभिजन, अनलाइन वा मेगु छुं नं कथंया डिजिटल वा विद्युतीय उपकरण, छापाखाना वा मेगु संचार माध्यमया नियमन यायेत ऐन दयेकेगुली बन्देज लगे याःगु माने जुइ मखु। उक्तथं हे उपधारा ३ स कानून बमोजिम बाहेक छुं नं छापा, विद्युतीय प्रसारण नापं टेलिफोन लगायत सञ्चार साधनयात पंगः थनी मखु।

नेपाःया संविधानय् प्रेस सम्बन्धी स्वल धाःसा स्पष्ट जुइ। प्रस्तावनाय् पूर्ण प्रेस स्वतन्त्रता धकाः च्वयातःगु दुसा धाराय् नं बांलाक हे च्वयातःगु जूसां नं न्ह्यःप्यं थें धाकाः प्रेसयात बन्देज तयेगु, नियमय् दुने हयेगु नामय् ऐन तयाः पनेगु ज्या यायेफु धकाः स्पष्ट यानातःगु दु। अझ थीथी जात, जाति, धर्म वा सम्प्रदायया दथुइ स्वापू स्यंकीगु, राज्यद्रोह, लागी बेइजती

वा अदालतया अवहेलना जुइगु वा अपराध यायेत दुरुसाहन यायेगु वा सार्वजनिक शिष्टाचार, नैतिकताया प्रतिकूल ज्या यायेत, श्रमप्रति अवहेलना याइगु व जातीय थीत्यः मत्यः नापं लैंगिक भेदभावयात दुरुसाहन यायेगु ज्याय् मनासिब प्रतिबन्ध तयेगु कथं ऐन दयेकेगुली रोक लगे याःगु माने याइ मखु धकाः च्वयातःगुया अर्थ कन्हय् वनाः पहिचानया आधारय् प्रदेश दयेकेमाः, न्ह्यु प्रदेश दयेकेमाः वा जाति वा समुदायया अधिकार माः धकाः च्वल धाःसा गुगुं नं हालतय् उकियात ऐन हयाः पत्रकारपित तर्क कुनेगु कथंया व्यवस्था यायेफुगु अवस्था दु धकाः स्पष्ट जुइमाः।

नेपाःया संविधानयात स्वल धाःसा आदिवासी जनजातितयगु नितिं पुर्ण प्रेस स्वतन्त्रताया सवाल गथे च्वं धकाः स्पष्ट जू। धयाच्वनेमाःगु अवस्था म्दु। थज्वःगु अवस्थाय् नं नेवाः आदिवासी पत्रकारपिन्सं सुसुचित यायेगु ज्या यानाच्वंगु खने दु। उलि जक मखु संचार जगतय् स्वानाच्वीपिं बर्छिसिबे अप्वः पत्रारपिं ला मेगु हे लजगाः याना पत्रकारिताया माध्यमं समाजयात छुं यायेगु धकाः सक्रिय जुयाच्वंगु खने दु। इमिसं पत्रकारिता ख्यलं खास हे आर्थिक रुपं लवः काये फयाच्वंगु म्दु। अय्यं आदिवासी नेवाः समुदाययात न्ह्यःने यंकेमाः धकाः हे सक्रिय जुयाच्वंगु खने दु।

आः ल्हवनेमाःगु पलाः

आदिवासीतयगु संचार ख्यलय् अन्तर्राष्ट्रिय कानुनं बियातःगु कथं नेपाःया संविधानय् संशोधनया नितिं बहस यायेगु, पहल यायेगु ज्या यायेमाःगु अवस्था दु। आदिवासीतयत न्ह्यःने यंकेगु नितिं संचार जगतं तापका यंके हे फइमखु धकाः थुइका थुगु कथंया पलाः ल्हवनेगु दीर्घकालिन लँपु अवश्य नं खः। नेपाःया संविधानय् हे ब्यवस्था यानातःगु कथं प्रदेशयात संचार माध्यमया नं अधिकार बियातःगु दु। प्रदेशया अधिकार धकाः रेडियो, एफएम, टेलिभिजनया अधिकार बियातःगु दु। थ्व एकल अधिकार खः। अथे हे संघ नापं संयुक्त अधिकार धकाः प्रदेशयात संचार माध्यम सम्बन्धि धकाः नं बियातःगु दु। अथे हे प्रदेशयात भाषा, लिपि, संस्कृतिया अधिकार नं बियातःगु दु। थुगु आधारय् धात्ये हे मुलुक संघीयताय् वंगु खः अले आदिवासी जनजातितयसं नं थःपिनिगु प्रदेश धकाः महसूस याकेगु खःसा तत्काल हे सम्बन्धित प्रदेशया नितिं भाषा आयोगया सिफारिस कथं कामकाज भाषाया रूपय् कार्यान्वयन याना प्रदेशय् सम्बन्धित प्रदेशया भाषायात संचार माध्यमय् थाय् बिइकेगु नीति हयेमाःगु अवस्था दु। वाम्पती प्रदेशया सवालय् खँ ल्हयेगु खःसा भाषा आयोगं वाम्पती प्रदेशय् नेपालभाषा (नेवाःभाय्) व तामाङ भाय्यात कामकाज भाषाया रूपय् लागू यायेत सिफारिस याये धुंकेगु अवस्था खःसा उकियात कार्यान्वयन यायेत कानुन हयेमाःगु दु। अले वाम्पती प्रदेशं पिकाइगु पत्र पत्रिका, वाम्पती प्रदेशय् संचालन जुइगु एफएम, टेलिभिजननिसँ अनलाइनय् तर्क थुगु प्रदेशया प्रादेशिक भाषायात विशेष स्थान बिइकेगु नीति हयेमाः। नाप नापं प्रदेशय् दुगु मेमेगु भाषायात नं संचार माध्यमय् हयेगु कथंया नीति दयेकेमाःगु दु। थुगु कथं वनेफत धाःसा अवश्य नं संचार ख्यः नाप नापं आदिवासी जनजातितयगु नितिं नं बांलाःगु ज्या जुइ धकाः धायेफइगु अवस्था दु।

सम्पादकीय

अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकार सम्मेलन

नेपाःया आदिवासी जनजातिपिं मध्ये मांभाय्यात कया दक्ले अप्वः सक्रिय जुया वयाच्वीपिं नेवाःत खः। नेवाःतसँ थःपिनिगु मांभाय्यात पहिचानया म् आधारया रूपय् नाला वयाच्वंगु दु। उकिं जनस्तरपाखें भाषाया सवालय् यक्व गतिविधि नं याना वयाच्वंगु खः। मांभासं थीथी ज्या यायेगु इवल्य पत्रिका पिकायेगु नं छगु महत्वपूर्णगु पक्ष खः। नेवाः भासं पत्रिका पिदंगु थुगुसी सच्चिद्धं क्यन। धर्मादित्य धर्माचार्यजुं नेपाल संवत् १०४५ स्वांया पुन्हि खुहु नेपालभाषां पत्रिका पिकनादीगु खः अनं लिपा नेपाल संवत् १०४७ सालं उगु पत्रिकायात हिला बुद्ध धर्म व नेपालभाषा नां तया पिकयादीगु खः। व हे धर्मादित्य धर्माचार्यजुं मांभासं पत्रिका पिथना वयाच्वंगु दियात हे लुमकाः नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूपाखें दैय् दसं मातृभाषा पत्रकारिता दिवस हना वयाच्वंगु खः। नेपाःया आदिवासी जनजातितयत तर्क मातृभाषा पत्रकारिता दिवसहय् ब्वति कायेकेगु याना वयाच्वंगु खः। नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूपाखें निक्वः तर्क राष्ट्रिय स्तरया मातृभाषा पत्रकारिता सम्मेलन तर्क याये धुंकेगु दु। उगु सम्मेलनं नेपाःया आदिवासी जनजाति ख्यलय् दक्ले न्हापां मांभासं पत्रिका पिहां वःगु धइगु नेवाः भाय्या खः। अले न्हापांम्ह मातृभाषा पत्रकार धैम्ह धर्मादित्य धर्माचार्य खः धकाः स्थापित याये धुंकेगु दु।

थ्व हे दथुइ नेवाः पत्रकारहरुको राष्ट्रिय संगठन नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूपाखें मातृभाषा पत्रकारिता शताब्दी दिवस भब्य कथं हनेगु नापं न्हापांखुसि अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकारिता सम्मेलन यायेगु तयारी यानाच्वंगु दु। नेवाः भासं पत्रकारिता शुरु जगु सच्चिद्धं क्यंगु लसताय् उगु कथंया अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकारिता सम्मेलन यायेत्यंगु खः। वइगु नेपाल संवत् ११४४ बतलागा नवमी शनिवाः व आइतवाः (२०८१ जेठ १९ र २०) गते यल व थिमिइ याना निह्युंकां न्हापांगु अन्तर्राष्ट्रिय पत्रकारिता सम्मेलन यायेत्यंगु खः। अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकारिता सम्मेलनय् भारत, बंगलादेश, श्रीलंका, भुटान, जापान याना ७० म्ह व नेपाःपाखें याना थ्यंमथ्यं सच्चिद्धं उगु सम्मेलनया बन्दसत्रय् च्वनी धकाः धाःगु दु। उद्घाटन समारोह यलय् खुल्ला रुपं यायेगु जुइ धकाः नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूलिं धाःगु दु। निक्वः तर्क मातृभाषा पत्रकारिता सम्मेलन याये धुंकेगु नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूपाखें थ्व न्हापांखुसि अन्तर्राष्ट्रिय स्तरया जयइवः यायेत्यंगु खः। थुगुसीया न्हापांगु अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकारिता सम्मेलनय् थीथी मुलुकं वयादीपिं मांभासं पत्रकारिता याना वयाच्वीपिं पत्रकारपिं मध्ये निह्येसित व नेवाः भासं पत्रकारिता याना वयाच्वीपिं मध्ये छम्हेसित हनेगु ज्याइवः नं दयेकेगु दु।

न्हापांगु अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकारिता सम्मेलन यायेगु धइगु बास्वतय् मांभाय्या नेपाःया न्हापांम्ह पत्रकार धर्मादित्य धर्माचार्ययात अन्तर्राष्ट्रियकरण यायेगु खः। उलि जक नं मखु नेवाः भाय्या पत्रकारितायात अन्तर्राष्ट्रिय ख्यलय् थंकेगु नापं नेवाः भाय् या महत्वया बारे कनेगु नं खः। राज्यं मातृभाषा पत्रकारिता ख्यःयात गुगु कथं ध्यान बिइमाःगु थाय् बिइमाःगु खः उगु कथं बियाच्वंगु मद्दुसां जनस्तरपाखें यानाच्वंगु दु धकाः सन्देश बिइगु नं खः। अले राज्ययात मातृभाषा पत्रकारिता ख्यःया नितिं ज्या यायेमाल धकाः ध्यान सालेगु नं खः। नेवाः पत्रकारितायात नं अन्तर्राष्ट्रिय जकगतय् थंकेगु नं खः। उकिं अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा पत्रकारिता सम्मेलनया महत्व यक्व दु। थुगु सम्मेलनयात ताःलाकेगु नितिं मातृभाषां पत्रकारिता यानाच्वीपिं नाप नापं सकल पत्रकारपिन्सं थःथःगु कथं भूमिका म्हितेमाःगु आवश्यकता दु।

ने.सं. ११४४ ने.सं. ११४४ बखलागाः द्वितीया (१२ जेष्ठ, २०८१) शनिवारया दिनय् सिलौटी रिसोर्ट, नखिपोट, यलय् १५० म्ह मल्याक कलाकारपिनिगु उपस्थितिइ “कलाकार मुना” लिसें “कला प्रवर्द्धनय् स्थानीय तहया भूमिका” विषयक अन्तरक्रिया जुल। ज्याइवल्य नेवाः देय् दबूया नायः पवित्र बज्राचार्य, वरिष्ठ म्येहालामि जुजुकाजी रंजित, वरिष्ठ संगीतकार जुगल डंगोल, वरिष्ठ संक्रियाकार मि व समालोचक प्रकाश सायुमि, वरिष्ठ सिनेपत्रकार विजयरत्न असंबरे, इलोहं प्रकाशनया प्रबन्ध निर्देशक नरेशवीर शाक्य, कलाकार समितिया सल्लाहकार वदन शर्मा राजोपाध्याय, वरिष्ठ संगीतकार हरिशरण सायुमि म्येहालामि राजु शाक्य थःथःगु बिचाः तयादीगु खःसा १६ वडा अध्यक्ष निर्मलरत्न शाक्य थुगु खँय थःगु अनुभव स्वानाः कला व कलाकारपिनिगु नितिं न्ह्यज्यायेत थःम्हं फुगु यायेत सदा तयार जुयाच्वनेगु बर्चलिसें सुभाय् बिसें ज्याभ्फुवः क्वचायेका दीगु खः। थुगु मुनां रोजी डंगोल श्रेष्ठ, गंगादेवी महर्जन व सोनी राजभण्डारी दुथ्याःगु छ्गू संयोजन पुचः नं दयेकूगु जुल।

थुगु मुनालिपा थुगु ज्याइवल्य लोकंहवाःपिं कलाकारपिंसं म्ये न्ह्यब्वयादीगु खः। ज्याइवल्य प्रस्ताव पौ न्ह्यब्वसें काजि बज्राचार्य कला ख्यःया विकासनापं कलाकारपिन्त ह्वःताःया नितिं थःथःगु स्थानीय तहय् अभियानकथं स्थानीय तहया जनप्रतिनिधिपिन्त कलाकार समिति नीस्वनेतः पौपाखें इनाप यायेगु खँ तयादिल। वय्कलं थुगु इनापय् च्यूताः तःगु स्थितिइ कलाकार समिति नीस्वनेतः व न्ह्याकेतः, ब्यवस्थापन ग्वाहालि यायेगु व स्थानीय कलाकारपिनिगु सहभागिताय् थीथी स्थानीय तहय् कलाकार समिति स्वनाः बार्षिक योजना दयेकेगु/दयेकेगु ज्याय् ग्वाहालि यायेगु धयादिल। वय्कलं थुगु इनापयात च्यूताः मतःगु स्थितिइ स्थानीय कलाकारपिनिगु संयोजनय् कलाकारपिं मुनाः डेलिगेशन वनाः कलाकार समितिया महत्व थुइकेगु व कलाकार समितिपाखें सकल कलाकारपिन्त रोजगारी दइकथं व दीर्घकालीन कला ख्यःया विकास व कलाकारपिनिगु हीत जुइकथं योजना दयेकेगु नितिं अन्तरक्रिया यायेगु धयादिल।

पञ्चशील व पञ्चमकारया दुवातय् शाक्य समाज - २

डा. केशवमान शाक्य

ब्रजाचार्य चर्या पालन
यायबलय जातपात माने
यायमज्यू । चण्डाल
जातिया म्ह्याय्य नं
इतिहाः यायज्यू । आचार्य
गुरुयात माने याय
माः । निर्विकल्प चित्तं
थः कलाःनाप व्यवहार
याःसा बुद्धत्व नं प्राप्त
जुइ । थाकूगु नियमय
त्वनेस्वयां फुक्क
प्रकारया सुखभोग यानाः
अन्तरभावना याःसा
याकनं बुद्धत्व लाभ
जुइ ।

नेपाःया इतिहास पुइकेबलय
नेपाल सम्बत् १०७पाखे लिच्छवि जुजु
गुणकाम देव शाक्त दर्शनया उपासक
जुगुलिं यै देय्या पुनःनिर्माण यासै
लायकू स्वबलय देय्यात खड्ग आकार
यानाः च्यागू थासय अष्टमातुका गणया
छम्ह छम्ह अजिमा स्थापना याःगु खः ।
उबलय हे नवदुर्गा, रक्तकाली, लुंमिधि
अजिमा, कङ्ग अजिमा, पचली भैरव,
लुति अजिमा आदिपिनिगु जात्रा यायगु
चलन नं शुरु जुगु खः ।

जुजु गुणकाम देव शैव व
बौद्धतयुत थुगु शाक्त व शैव दर्शनया
सम्मिश्रित रुप भैरवतन्त्र पालन
याकाः नेवाः धर्मदर्शनकथं सांस्कृतिक
एकिकरण याःगु खनेदु । थुकी बौद्ध
सम्प्रदायया तान्त्रिक ब्रजयान राजकिय
मान्यता प्राप्त जुया सशक्त जुगु सीदु ।
लिपा थ्व पञ्चमकार सिद्धान्त नेवाः
संस्कृतिया रुपय विकास जुजु वंगु खः ।
मोहनि नखः थ्व संस्कृतिया सार्वजनिक
अभिब्यक्ति जूवन । थःगु आगमय वा
त्वाः व लागाया अजिमायात पशुबली
बीगु ज्याय शैव व ब्रजयानी निखलं
प्रभावित जुगु खनेदु ।

पशुबलि मब्यूसे याइगु पञ्चोपकार
पूजा (नैबद्य, सिसाबुसा, लः, धुं, इताः)
व साधारण पूजा (जाकि, सिन्हः, स्वां,
लः, जजंका) नं पञ्चमकार साधनाया हे
नरम रुपत खः । ला नःपिं द्यःपिंत विशेष
पूजा यायबलय वा बलि पूजा यायबलय
धाःसा षोडशोपकार अर्थात भिंखुता
वस्तु पूजा याइ । साधारण पूजा,
पञ्चोपकार पूजा, समेज्वलं (छ्वयला,
पालु, अयूलाः, स्याःबजि, हाकुमुस्या)
व डा तयाः पूजा यायगु षोडशोपकार
पूजा खः । कलः स्वनाः पुज्यायगुली
थुपिं भिंखुता वस्तु दइ ।

थ्व भिंखुता वस्तुया अर्थ थथे खः
- साधारण पूजाया जाकि-पृथ्वी, लः-
जल, सिन्हः-तेज, जजंका-वायु, स्वां-
आकाश । अले पञ्चोपकार पूजाया
नैबद्य-पृथ्वी, लः-जल, इताः-तेज,
धुं-वायु, सिसाबुसा-आकाश खः ।
समे पूजाया छ्वयला-पृथ्वी, पालु-
जल, अयूलाः-तेज, हाकुमुस्या-
वायु, स्याःबजि-आकाश खः । अले
भिंखुतागु वस्तु डा-जिवात्मा खः ।
खैय्य सगंथा संस्कृति नं पञ्चमकारया
साधनाया प्रतिक खः । खैय्य सगनय
न्याता वस्तु सेवन याइगु खः - ला, अयू
लाः, डा, खैय्य व वः अर्थात मांस, मद्य,
मत्स्य, मैथुन व मुद्रा खः ।

ब्रजयान

ब्रजयानया सिद्धान्तकथं सांसारिक
भोग मयाकं संसारया वास्तविक अनुभव
जुइमखु । वास्तविक (ब्याबहारिक)
अनुभव बिना मनू स्वयं ज्ञानवान
जुइमखु । स्वयं ज्ञानवान मजुइकं वैराय
वइमखु । अले वैराय मवयकं भिक्षु
जुयागु हुं सार मडु । उकिं भोग यानाः
स्वयं ज्ञानवान जु । थुखतं भिक्षुवादाया लं
त्वःतेगु ब्रजयानया विशेषता खः ।

ब्रजयानया मेगु विशेषता खः
तन्त्र । ब्रजयान महायान सम्प्रदाय दुने
पिलगु तन्त्रयानपाखें ब्वलंगु दर्शन
खः । ८गु निसैं १२गु शताब्दीतक
भारत, नेपाल, तिब्बतय ब्रजयान
प्रचार जुल । ६गु शताब्दी च्वःगु गुह्य
समाज तन्त्र माध्यमिक शून्यतावादयात
साध्य व विज्ञानवादी योगाचारतय
योगयात साधनाया रुप नालाकाल ।
मन्त्रया बीजाक्षर व तन्त्रया प्रभावं
योगी महाशून्यय लीन जुयाः व हे
महाशून्यपाखें थःम्हं इच्छा यानागु
शक्ति उत्पन्न यायगु सिद्धान्त पिकाल ।
तन्त्रया निगू सम्प्रदायत वामाचारिन
व दक्षिणाचारिन खः । वामाचारिनं
मिसायात शक्तिया रुपय नाल, मैथुनया
माध्यमं व शक्ति प्राप्त यायगु जुल ।
दक्षिणाचारिन नरमपन्थि खः, उकिं
मिजंयात ज्ञानया रुपय नाल ।

ब्रज उग्र रुप खः, मन्त्र सौम्य
रुप, उकिं उग्र व सौम्य नितानं ब्रजयानय
समायोजन जुल । तन्त्रयानया शून्य
अद्वैतवादया साधना यायगु विधि नं खः ।
ब्रज शून्यताया भौतिक प्रतीक खः ।
ब्रजया अर्थ दृढ अर्थात शून्य हे सत्य खः
धयागु सिद्धान्त क्वातुकेगु ब्रजयानया
मुख्य खं खः । ब्रजया अर्थ शून्य जक

मखु, विज्ञान नं खः, छायाःसा शून्य
हे विज्ञान खः अले मन धयागु ब्रजघृक
अर्थात उगु विज्ञान रुपि ब्रजयात धारण
याइम्ह खः । ब्रजयानया मेगु चिं गं खः ।
ब्रज शून्यया प्रतीक खःसा गं प्रज्ञाया
प्रतीक खः । शून्यताय क्वातुम्हयात
ब्रजसत्व धाइ । उकिं थुगु दर्शनय बुद्ध
स्वयाः नं ब्रजसत्वया महत्व अप्वः
खनेदु । ब्रजयानया प्रमुख ग्रन्थ गुह्य
समाज तन्त्र ब्रजसत्व सम्बन्धी विशेष
सफू खः । ब्रजयानीतय मूल मन्त्र ॐ
नमः श्री ब्रजसत्वाय खः । गुह्य समाज
तन्त्रया अर्थ खः, “काय, वाक, चित्तया
निःस्वभाव भाव स्वभावय मिलन जुइगु
गुह्य व समाजया अर्थ मिलन । तन्त्र
धइगु प्रज्ञोपाय समापति योग खः । गुह्य
समाज तन्त्र बोधिचित्तया विषय खः ।
बोधिचित्त हे काय, वाक, चित्तया सार व
गुह्य खः । बोधिचित्त धर्म नैरात्म्य ज्ञानं
बुयावइगु बुद्धत्व प्रदान याइगु स्वभाव
खः । थुकिं फुक्क प्राणीपिंत भिं याइगु
बोधिचर्यायात तिबः बी । तथागतपिनिगु
बोधिचित्तं काय, वाक, चित्तया रुप ब्रज
(शून्य)यात धारण याइगु खः ।

ब्रजयानं स्त्रीत्वयात शक्तिया रुप
नालाकाःगुलिं शक्तिपाखें जक सत्य
बोध जुइगु खं मानेयात । उकिं स्त्रीयात
प्रज्ञा तथा पुरुषयात उपाय नालाकाःगु
खः । थ्व सिद्धान्तया आधारय थीथी
देवदेवीपिनिगु आलिगन मुद्रात दयकाः
पूजा यानाहल । इन्द्रियाया इच्छायात
दमन यायमज्यू, पूर्ति यायमाः अर्थात
विषय भोग यायां हे थुकिया निस्सारता
थुइकेमाः । गथे जगत शून्य, निर्वाण
नं शून्य खः । ब्रजाचार्य चर्या पालन
यायबलय जातपात माने यायमज्यू ।

चण्डाल जातिया म्ह्याय्य नं इहिपाः याय
ज्यू । आचार्य गुरुयात माने यायमाः ।
निर्विकल्प चित्तं थः कलाःनाप व्यवहार
याःसा बुद्धत्व नं प्राप्त जुइ । थाकूगु
नियमय च्वनेस्वयां फुक्क प्रकारया
सुखभोग यानाः अन्तरभावना याःसा
याकनं बुद्धत्व लाभ जुइ । बुद्धानुस्मृति
यासैं शब्द, स्पर्स, रुप, रस, गन्ध अर्थात
पञ्च काम गुणया उपभोग यायगु हे
पञ्च बुद्ध (अक्षोभ्य, वैरोचन, रत्नकेतु,
अमिताभ, अमोघसिद्धि) पिन्त अर्पण
यायगु खः । द्वादश आयतनं (इन्द्रिय)
पूर्ण व स्थीर चित्त दुम्ह थःमिसायात
लुदंकेगु व भिंगु व्यवहार यायगु काय,
वाक, चित्तयात समता भाव तयगु खः ।

काय, वाक, चित्त बांलाःम्ह २५
दैं मपूम्ह मिसामचा (कन्या) ईहिपाः
यासे गुह्य व नुगःपाया दथुइ तेपुचाय
पञ्चकुल देवताया बीजाक्षर भावना
(न्यास) तयाः थः मिसायात ज्ञान सागर
खनाः थःगु रोमकूपं पलेस्वां छायाः
पूजा यायमाः । प्यंगू रत्नमय(काय,
वाक, चित्त व हृदय) खनाः पूजा याय
माः । उकिं थथे रत्न तियातःम्ह कन्या
देवतायात समर्पण यायव दानपारमिता
पूवनी । वास्तवय स्त्री हे जगत सृष्टि
याइगु तत्व खः, तर थ्व नं शून्य समान
खः धका भावना याःसा ब्रजसत्वया
स्वरुप धारण जुइ । थुकिं ब्रजयानया
चर्या राग चर्या खः । प्राणीयात करुणा
तयगु नं राग हे खः, उकिं राग चर्यापाखें
नं बोधि लाभ जुइफु ।

ब्रजयानया मूल मन्त्र ॐ आः
हूं खः । ॐकार कायब्रज, आःकार
वाकब्रज, अले हूंकार चित्तब्रज खः । थ्व
स्वंगः बीजाक्षरयात मन्त्र पुरुष धाइ । थ्व
ॐआःहूं बुद्धपिनिगु काय, वाक, चित्त
खः धका भाव याःसा बुद्धबोधि लाभ
जुइ । ब्रजयान अप्वः यानाः धार्मिक
तथा सामाजिक कर्मकाण्ड व देवदेवीया
पूजापाठपाखें च्वन्त्याः वन । अले
थुगु कर्मकाण्डया अधिकारीपिं
आचार्यभिषेक कयातःपिं ब्रजाचार्यपिं
खः । थेरवादय भिक्षुत गृहस्थय
च्वनीमखु । ब्रजाचार्यपिं चूडाकर्म लिपा
हुं दिन प्रवजित जुयाः हाकनं गृहस्थय
च्वनाः जीवन हनी । गृहस्थीस च्वनाः
नं काम, क्रोध, लोभ, मोहं मुक्त जूसैं
जगतया उद्धार यायगु लैपु क्यनीम्ह
आचार्य जुइफूसा बुद्धत्व प्राप्त जुइ धइगु
विश्वास खः । ब्रजाचार्य बोधिचित्तं युक्त
जुइमाः ।

कथं

हरेक मंगलवार
राष्ट्रियताको लागि समर्पित

मेरो साप्ताहिक
मना साप्ताहिक **Mero Saptahik**
मालाः मालाः ब्वनादिसैं ।

100% Vegetarian
Sweet Cave
15500 - 15100 - 15100

Sweet Cave
(जीवन दाईया पसः)
Kalimati, Kathmandu, Nepal
Tel: 4275511, 9741112777, 9851063000

यहाँ भोज तथा पार्टीहरूको लागि चाहिने स्पेशल दही, पनिर, लाखामरी, लालमोहन,
बर्फी, रसबरी तथा अरु विभिन्न परिकारका मिठाईका लागि सम्पर्क राख्नुहोस् ।
आउटडोर भेज क्याटोरिङ पनि गरिन्छ ।

भाषा थुवा: धर्मादित्य धर्माचार्यया जन्मन्हि हन

नेपालभाषा व बुद्ध धर्मया निर्मित थःगु मुक्कं जीवन पानादीम्ह नेवाः महारथी भाषा थुवाः धर्मादित्य धर्माचार्यया सच्चि व नीनिक्वःगु जन्मन्हि हल्लिं नेवाः दबुलिं तःजिक हन । वंगु २०८१ जेठ ११ खुन्हु डब्लूडीबी जूमपाखें जूगु थुगु ज्याभूवःया उलेज्या लोककवि व थ्व ज्याभूवःया काजि राजभाइ जकःमिजुं धर्मादित्यया क्पायू खादा क्वखायेका यानादीगु खः । वयकलं उलेज्या धुंकाः धर्मादित्यजुया

जीवनी कःघानातःगु चिनाखें नं न्यंकादीगु खः । थुगु ज्याभूवःयाः मू वक्ता नेपालभाषा आकादेमीया सदस्य सचिव व नांजाःम्ह कवि डा. पुष्पराज राजकर्णिकारं धर्मादित्य धर्माचार्य नेपालभाषाया छम्ह थां खः धयादिसे वयकः नं दुथ्याकाः भूसं न्यागः थांकरथं हनेमाः धयादिल । थुकरथं हे थ्व ज्याइवल्यु हल्लिं नेवाः दबू नेपाः च्याटरया नायः नापं थुगुसीया अन्तर्राष्ट्रिय मातृभाषा दिवसया काजि

सुरेन्द्रभक्त श्रेष्ठं धर्मादित्य धर्माचार्यजुयात मातृभाषा पत्रकारिता सच्चिदं थ्यंगु लसताय वयकःया व्यक्तित्व अन्तराष्ट्रिय स्तरयु थ्यंक प्रचारप्रसार यायेगु म्साः दुगु खें कनादिल । धर्मादित्यया छ्यु मयजु सृजना नेवाःजुं थः बाज्या धर्मादित्यं भीगु जाति, भाषा व देय्या निर्मित योगदान यानावंगुलिं परिवारयात तसकं गौरव ताः धयादिल । हल्लिं नेवाः दबूया युथ एम्बेसदर मयजु नितु डंगोलं न्ह्याकादीगु थुगु ज्याभूवल्यु दबूया न्वकू समन्त वज्राचार्य सकसितं सुभायु देछानादिसे हल्लिं नेवाः दबुलिं नेपालभाषा व जाति ख्यल्यु जीवन पानाभायादीपिं महारथिपनिगु जन्म न्हि हनेगु इवल्यु भाषा थुवाः धर्मादित्य धर्माचार्यया १२२ क्वःगु जन्म न्हि हनेखुंगुलिं लसता प्वंकादिल ।

केन्द्रीय मानन्धर संघपाखें निम्हेसित हन

केन्द्रीय मानन्धर संघपाखें नेपालभाषा सांगीतिक ख्यःया अतिकं नांजाःपिं कलाकार वरिष्ठ म्यैं हालामि रामप्रसाद मानन्धर व नेपालभाषाया न्हापांम्ह मिसा संगीतकार उत्तरालक्ष्मी मानन्धरयात 'लाइफ टाइम अचिभमेन्ट'पाखें सम्मान याःगु दु ।

वंगु शनिवाः यलया भोलधवाखायु च्वंगु ज्यापु प्रज्ञा भवनयु जूगु सांगीतिक ज्याइवल्यु मिजंपाखे रामप्रसाद मानन्धर व मिसापाखे उत्तरालक्ष्मीयात वय कःपिसं खस् नेपाली व नेपालभाषा सांगीतिक ख्यल्यु बियादीगु ज्वःमदुगु योगदानयात कयाः 'लाइफ टाइम अचिभमेन्ट'पाखें हनेज्या याःगु खः ।

ज्याइवल्यु मूपाहां येँ महानगरपालिकाया प्रवक्तारिसें १७ वडाअध्यक्ष नविन मानन्धरं निम्हं सर्जकपित हनापी देछानादीगु खःसा संघया नायः सुवर्णमान मानन्धरं दोसल्ला न्येकादीगु खः । अथे हे उपसभापति बद्रिनारायण मानन्धरं तपुलिं पुइकाः स्वांमाः क्वखायेकादीगु खः । सांगीतिक ज्याइवल्यु नांजाःपिं म्यैं हालापिं सत्यनारायण मानन्धर,

सुमन शेखर मानन्धर, सरस्वति मानन्धर, गौतमदास मानन्धर, विनोद मानन्धर, सविना मानन्धर, सोहन मानन्धरलगायतया कलाकारपिसं म्यैं न्यंकादीगु खःसा आर्सिया मानन्धर, हनी मानन्धर, सिचु मानन्धरं हुलाप्याखं न्ह्यब्वयादीगु खः ।

सुरेन्द्र मानन्धरया पुचलं ख्याल न्ह्यब्वःगु ज्याइवल्यु थंहीत मानन्धर गुथिपाखें यइपुसे च्वंगु अर्केष्ट्रा न्ह्यब्वःगु खः ।

थ्व स्वयां न्ह्यः संघया सचिव गजेन्द्रमान मानन्धरं लसकुस यासं न्ह्याःगु ज्याइवःया उलेज्या मूपाहां येँ महानगर प्रवक्ता मानन्धर त्वाः

देवायु मत च्याकाः यानादीगु खःसा ज्याइवल्यु पाहाकथं भायादीम्ह यल महानगरपालिका ९ वडाया कार्यवाहक वडाअध्यक्ष अमिर महर्जन, त्यायु मह पुचःया संयोजक गजेन्द्रप्रसाद मानन्धर सम्मानित व्यक्तित्व रामप्रसाद मानन्धरं नुगःखें तयादीगु खः । संघया उपसभापति बद्रिनारायण मानन्धरं सुभायु देछानादीगु ज्याइवल्यु न्ह्यसः नायः अमोघनारायण मानन्धर, संघया निवर्तमान सभापति मनोजकुमार मानन्धर, पुलांम्ह सभापति गोपालकृष्ण मानन्धर, पुलांम्ह उपसभापतिरिसें प्रबुद्ध व्यक्ति पंचकुमारी मानन्धरपनिगु उपस्थिति दुगु खः ।

छंगु म्हगः-२ या पोष्टर सार्वजनिक

'छंगु म्हगः गुलि बांलाः' म्येया म्यूजिक भिडिओ निर्माता मगन इन्टरटेनमेन्टपाखें पिब्वयेत्यंगु न्ह्यु म्यूजिक भिडिओया टीजर पोष्टर पितब्यूगु दु । थुकियात 'छंगु म्हगः-२' कथं न्ह्यब्वयातःगु दु ।

'सलिंचायु' नामं पिहांवये त्यंगु म्येया गायक सतीश महर्जन खःसा म्ये चिनामि आर. मानन्धर खः । पिदनेत्यंगु म्येया खँवः थुकरथं दु -

'छं सलिंचायु लुनाच्वन अय्लाः त्वनेला मत्वनेला जुयाच्वन दः ला छंगु ख्वाः लुयाच्वन सलिंचायु ल्त्वनेला मत्वनेला जुयाच्वन दः ला' थुगु म्येया भिडिओलयुं नं राष्ट्रिका शाक्य खंके फइ सा नायक सु जुइ धयागु सस्पेन्सयु दनि । थ्व म्यूजिक भिडिओ स्वकुमिपिसं याकनं स्वयेफइगु आशा याये फइ ।

पूर्णिमा श्रेष्ठपाखें छगू हे सिजनयु स्वक्वः सगरमाथा आरोहण

सगरमाथा आरोही फोटो पत्रकार पूर्णिमा श्रेष्ठं सगरमाथा आरोहणयु न्ह्यु कीर्तिमान तःगु दु । आरोही श्रेष्ठं छगू हे सिजनयु स्वक्वः तक सर्वोच्च शिखर सगरमाथा सफलतापूर्वक गयाः न्ह्यु विश्व कीर्तिमान तःगु खः ।

श्रेष्ठ शनिवाः सुथयु थुगुसीया बसन्तया सिजनयु स्वक्वःगुखुसी सगरमाथाया च्वाकाये थ्यंकःवंगु खः । पर्यटन विभागया साहसिक पर्यटन

तथा पर्वतारोहण शाखाया निर्देशक राकेश गुरुङं शनिवाः सुथयु ५:५० बजे श्रेष्ठ स्वक्वःखुसी सगरमाथाया च्वाकायेथ्यंगु खँ धाःगु दु । थुगुसीया स्वक्वःसहित यानाः श्रेष्ठं प्यक्वः सगरमाथा गयेधुकूगु दु ।

थ्व सिजनयु श्रेष्ठं दकलयु न्हापां मे १२ तारिखयु सगरमाथा च्वाकाये थ्यंकःवंगु खःसा थ्व लिपा मे १९ तारिखयु सगरमाथायु च्वाकायु थ्यंकःवंगु खः । गोरखा आरुघाट गाउँपालिका-१० या मयजु श्रेष्ठं सन् २०१८ य न्हापांखुसी सगरमाथा गःगु खः । वयकः सगरमाथा गयेत ताःलाःम्ह स्वम्ह नेवाः मिसा नं खः । ८ हजार मिटर स्वयां तजाःगु भिंयंगु हिमाल आरोहण अभियानयु दुथ्याःम्ह श्रेष्ठं वंगु साउन महिनायु पाकिस्तानयु च्वंगु विश्वया निगूगु दकलयु तजाःगु हिमाल के-टुया सफल आरोहण याःगु खः ।

सुगतयात धर्मादित्य पत्रकारिता सिरपाः

नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू यल कचाया ग्वसालयु धर्मादित्य धर्माचार्यया १२२ क्वःगु बुदिं हंगु दु । मातृभाषा पत्रकारिता दिवस नाप मातृभाषा पत्रकारिता १०० दँ क्यंगु लसताय पत्रकार दबू नं बुधवाः छगु ज्याइवः यागु खः ।

ज्याइवल्यु नेपालभाषाया पत्रकारिता ख्यल्यु ज्वःमदुगु योगदान बियाः वयाच्वंम्ह सुगतयु सिन्दुराकारयात धर्मादित्य पत्रकारिता सिरपाः लःल्हागु खः । नेवाः देय दबूया नायः पवित्र बज्राचार्य मूपाहां कथं भायादीगु खः ।

पत्रकार दबू यल कचाया नायः मन्जु बज्राचार्यया सभाध्यक्षतायु

जूगु उगु ज्याइवल्यु केन्द्रिय नायः नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ बिशेष पाहा कथः भायादीगु खः । अथेहे निवर्तमान नायः सुरजबीर बज्राचार्य, सिरपाःया दाता सरिता महर्जन, नेपाल आदिवासी जनजाति पत्रकार महासंघ फोनिजया नायः गजुधन राई, यल महानगरपालिकाया प्रवक्ता राजु महर्जन रिसें केन्द्रिय सल्लाहकार नाप मूदुजःपि पाहाँ कथं भायादीगु खः ।

पूच्वयु च्वंगु धर्मादित्य धर्माचार्यया इवातायु स्वां देछाना न्ह्यागु उगु ज्याइवः छगु च्यालियाना चिकंभिलयु छगु सभा जूगु खः । स्वां छायेगु ज्याइवः यलया मांभायु पुचःया ग्वसालयु जूगु खः ।

वज्राचार्य अध्ययन मण्डलया ४५ क्वःगु बुदिं हन

वज्राचार्य अध्ययन मण्डलया ४५ क्वःगु बुदिं म्हिगः छ्मू ज्याइवःयासें हन ।

अतिपुजनीय महागुरु पं. बद्रीरत्न वज्राचार्य नीस्वना बिज्याःगु अध्ययन मण्डलया पीन्यादै बुदिं अध्ययन मण्डलया पदाधिकारी व वसपोलया उत्तराधिकारी शिष्यपिंपाखें वसपोलया क्पियाय् स्वां देछासे त्वाःदेवाय् मत च्याकाः ज्याइवः उलेज्या याःगु खः ।

अध्ययन मण्डलया नायः कर्णेल ई. सानुराजा वज्राचार्यया सभापतित्वय् वसपोल पं. बद्रीरत्न गुरुजुया

शिष्यालिसें उत्तराधिकारीकथं कयातःम्ह प्रा. डा. नरेशमान वज्राचार्यया प्रमुख आतिथ्यताय् जूगु खः ।

ज्याइवल्य विशेष पाहांकथं यें देय्या भिंन्च्यागू विहारया देय् थाय् पा मूल चक्रेश्वर मोहनरत्न वज्राचार्य भ्यायादीगु खः ।

मूपाहां प्रा. डा. वज्राचार्यपाखें त्रिरत्न शरण गमन यानाबिज्यासें न्ह्याःगु ज्याइवल्य अध्ययन मण्डलया छ्याज्जे धनकाजी वज्राचार्य लसकुस यानादीगु खः ।

ज्याइवल्य लुम्बिनी

विश्वविद्यालयया पुलांम्ह उपकुलपति प्रा.डा. हृदयरत्न वज्राचार्य, नेवाः न्ह्यलुवा मल्ल के. सुन्दर, नेपालभाषा केन्द्रीय विभागया प्रमुख सह प्रा. राजनलाल जोशी, वसपोल बद्री गुरुजुया शिष्या प्रा. डा. वज्राचार्य नेवाः बौद्ध धर्म, गुरुजुपित तत्कालीन इलय् राज्यपाखें जूगु उत्पीडनलिसें उकिया विरुद्ध पं. वज्राचार्य यानाबिज्याःगु संघर्षया थीथी पक्षयात कयाः नुगःखें तयादीगु खः ।

नेपालभाषा केन्द्रीय विभागया प्रमुख सह प्रा.डा. राजनलाल जोशी वज्राचार्य समुदाय स्वयम छ्मू विश्वविद्यालय खः धासें थुगु समुदायात न्ह्याकेत ज्वःमदुगु योगदान बियादीपिं अतिकं नांजाःपिं सुरत वज्र, लिला वज्र थेंज्याःपिं जक मखु स्वयम पं. बद्री गुरुजु थेंज्याःपिनिगु तकं छुं हे अभिलेखीकरण याये मफुगु विडम्बना खः धयादिल ।

गणतन्त्र दिवस

भव्यरूपमा मनाओ

लोकतान्त्रिक गणतन्त्रका उपलब्धीलाई संस्थागत गरौं ।

संघ, प्रदेश एवम् स्थानीय सरकारबीच समन्वय र सहकार्य गरौं ।

नेपाल सरकार

विज्ञापन बोर्ड

उलेज्यागत

ने.सं. ११४४ बछलागा नवमी, शनिवाः
(1st June, 2024)
जवागल ग्यांस्वेट, यल ।

मानुषाया यतवानिना नतादी दे हना

900

Centenary Year Celebration
Mother Language Journalism

मातृभाषा पत्रकारिता शताब्दी दिवसया
लसताय्
नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूचा ज्वसालय्

न्हापांगु अन्तराष्ट्रिय
मातृभाषा पत्रकारिता सम्मेलन

First International Conference of Mother Language Journalism

Contact: 9851098095, 9851099472, 9851086563
Email: nfnj1132@gmail.com | web: newapatrakar.org.np

समापन ज्यागत

ने.सं. ११४४ बछलागा दशमी, आइतवाः
(2nd June, 2024)
थिमि ग्यांस्वेट, मध्यपुर थिमि ।

VISIT BAGAMATI YEAR 2024

RELIGIOUS PLACES

Ministry of Culture, Tourism and Cooperatives
Bagmati Province